

Posudek oponenta na diplomovou práci

oponentský posudek

Jméno posuzovatele: PhDr. Mgr. Adam Nejedlý

Datum: 1.9.2024

Autor: Bc. Ludmila Sedláčková

Název práce: Imunitní systém hrou

Cíle práce:

Záměr práce a cíle práce jsou formulovány v kapitole Úvod (str. 7). Hlavním cílem uvedeným v práci je: „vytvořit didaktickou hrou naplňující výchovně – vzdělávací cíle: žák rozliší specifickou a nespecifickou imunitu, žák porovná funkci jednotlivých buněk imunitního systému, žák vysvětlí funkci paměťových buněk a očkování, žák spolupracuje se spoluhráči ve skupince, která může být použita nejen ve vyučování.“ Tento cíl je formulován poměrně kostrbatě a výčet především kognitivních vzdělávacích cílů nepovažuji zde za vhodný. Navazujícím dílčím cílem je vytvořenou hru evaluovat na základě dotazníku, který bude zjišťovat názory žáků na hru a naplnění didaktických cílů hry. Jedním z nedostatků práce spatřuji nestanovení ani jedné výzkumné otázky, která by konkretizovala např. dílčí cíl.

Struktura (členění) práce, odpovídá požadovanému?

Rozsah práce je 82 stran a 25 stran příloh a práce tedy splňuje požadovaný minimální rozsah na tento typ práce kladený. Abstrakt práce je spíše psán jako anotace, vystihuje záměr práce a uvádí výsledky práce jen zcela povrchně. Anglicky psaný abstrakt koresponduje s českou verzí, jen překlad slova gymnázium (angl. v práci: gymnasium) je nešťastný a uváděl bych spíše grammar school. Klíčová slova jsou vhodně zvolena. Seznam zkratk není uveden a některé zkratky nejsou v textu vysvětleny (např. ADHD). Práce je strukturována na teoretickou a praktickou část. Práce obsahuje 8 kapitol vlastního textu.

Literární přehled:

Kapitola 1. Úvod (str. 7) obsahuje subjektivní pasáže a názory autorky (např. *Pro mě je důležité...*, *V době pandemie jsem uvědomila...*, *Chtěla bych tedy vytvořit...*), které nejsou v takovém to typu práce žádoucí. Obsah úvodu by měl odkazovat na relevantní informace z primárních a sekundárních zdrojů a být řádně citovány. Mělo by zde dojít k propojení záměru tvorby didaktické hry s teoretickými východiskami. Hlavní cíl práce a dílčí cíl by měly být lépe propojeny a popsány. V kapitole 2. Didaktická hra a její místo ve výuce by některé pasáže textu s obecnými výroky měly být podpořeny relevantními zdroji (např. str. 8, 10 a 11). I v některých pasážích této kapitoly (ale i v jiných kapitolách) se objevují nežádoucí subjektivní výroky autorky v textu (např. *Jak jsem již zmínila* - str. 12). Obsah této kapitoly je relevantní k záměru práce. Kapitola 3. Deskové hry přináší zajímavý popis některých metaanalýz, které se zaměřují např. na vývoj a aplikaci deskových her v biologii. 4. kapitola s názvem Imunitní systém ve výuce biologie na středních školách znovu obsahuje autorčiny názory a subjektivní pasáže, které nejsou psány ani pod čarou (např. str. 22, 24). Tato kapitola by si zasloužila lépe logicky provázat.

Celkově by si literární přehled zasloužil lépe strukturovat. Srozumitelnost je na dobré úrovni. Autorka celkově použila relevantní literaturu. Literární zdroje jsou dostatečné, ale jsou v mnoha případech chybně citovány (např. str. 8, 9 a 12 - nepoužití ampersandu, systémové vynechávání čárky mezi autory a rokem vydání, str. 15 - chybné citace v textu) a způsob citování nedodržuje normu APA, i když si autorka evidentně tuto normu vybrala. Autorka se snažila s literárními zdroji pracovat erudovaně. Strojovou kontrolou zjištěné shody textu odpovídají obecným částem práce nebo dílčím úsekům, u kterých jsou ale uváděny zdroje.

Materiál a metody (postup práce):

V 5. kapitole s názvem Metodika je popsána tvorba a ověření didaktické hry. Autorka provedla rešerši na databázi Google scholar. V tomto kroku chybí na základě, kterých klíčových slov byly články vyhledávány a které další parametry byly zvoleny. Tato rešerše dle autorky přinesla hrubou představu o různých aspektech struktury vlastní hry. Dále si autorka zvolila vhodně tři cíle hry a jeden nevhodně. Autorka uvádí, že si zvolila afektivní cíl (*Žák spolupracuje se spoluhráči ve skupince.*), ale tato formulace je velmi obecná a nevypovídá o tom, co má konkrétně spolupráce znamenat. Tvorba herního plánu a dalších pomůcek jsou v této kapitole konkrétně a dobře popsány. Odbornost uvedených textů ve hře byla posouzena panelem odborných biologů. Evaluační dotazník obsahuje dvanáct testových položek a osm otázek zaměřených na názory žáků. Nedostatek v metodologii spatřuji v neověření testových otázek ani otázek zaměřených na

názory žáků. Testování samotné hry bylo ověřeno správně a ve dvou fázích pilotáže, bohužel ověření bylo provedeno pouze na dospělých (např. studenti učitelství biologie), což mohlo být limitem. Výzkumný vzorek pro testování hry byl celkově 109 žáků. Dalším zjištěným metodologickým nedostatkem bylo, že nebyl proveden pretest znalostí v návaznosti na testové položky v dotazníku, které by tím získaly na relevantnosti. Takto získané informace z evaluačního dotazníku jsou velmi limitující, protože žáci mohli již před hraním hry disponovat znalostmi, kterými by zodpověděli testové otázky v dotazníku.

Praktická část (výsledky a přílohy):

Práce obsahuje pedagogický výzkum a odpovídá potřebám práce, ale vykazuje mnoho nedostatků. Práce obsahuje praktický výstup do edukační praxe – vytvořená didaktická hra, která se zdá být použitelná v praxi. Teoretické předpoklady a materiály uvedené v práci byly ověřeny ve školní praxi, ale s řadou nedostatků. Dokumentace výsledků je velmi limitující na základě nedostatků v metodologii, viz výše.

Diskuze:

Na začátku kapitoly 7. Diskuze se autorka pokouší diskutovat (str. 71), ale již na dalších stranách (str. 72 až 76) je spíše uveden přehled výsledků ve spojitosti s myšlenkami a názory autorky. Diskuzi by prospěla větší komparace a prolnutí s více zdroji.

Závěr:

Závěr ve své první polovině je psán spíše jako anotace, ale celkově jsou zde uvedena a správně zdůrazněna i nejdůležitější zjištění práce.

Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň):

Text práce by zasloužil lepším způsobem strukturovat. Formální úprava práce je na nižší úrovni. V práci bylo využito 46 zdrojů. Seznam literatury by zasloužil vhodnější úpravu a správné citování na základě normy APA, viz Seznam použitých informačních zdrojů. Jazykový projev autorky práce se jeví v pořádku. V práci se vyskytují typografické chyby (např. str. 10 a 13). Formátování textu je na nižší úrovni (mezery mezi odstavci a podkapitolami, nezarovnání textu do bloku např. str. 39). Obrázky a tabulky jsou různé velikosti a jejich popisy jsou také různě formátovány, což nepřispívá k jejich čitelnosti.

Splnění cílů práce a celkové hodnocení:

Ačkoliv má práce mnoho nedostatků, byl hlavní cíl práce naplněn. Celkově práce postrádala větší pečlivost po formální stránce a u metodologie. Výzkumná část práce sice splnila kladené požadavky, ale z nedostatků v metodologii výzkumu nemohla práce přinést žádná zajímavá zjištění o efektivitě vytvořené didaktické hry. Velkým přínosem do edukační praxe je samotná hra se zaměřením na imunitní systém, která rozšiřuje portfolio didaktických kooperačních her.

Otázky a připomínky oponenta:

Na které slabé stránky vytvořené didaktické hry ve Vaší práci, by si měli učitelé a žáci v praxi dát pozor?

Návrh hodnocení oponenta (konečnou známku stanoví komise, která přihlíží i ke kvalitě obhajoby)

výborně velmi dobře dobře nevyhověl(a)

Podpis oponenta:

Ve Hvozdnici 1.9.2024

Adam Nejedlý